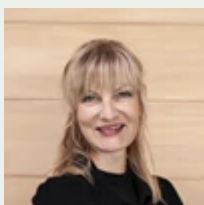

Begravelse i koronatid

– For oss er det viktig å minne etterlatte om at folk bryr seg like mye nå som tidligere. De er der alle sammen, det er bare det at de ikke får gitt den fysiske støtten de så gjerne ville.

Tekst:

Bethi Dirdal Jåtun

Journalist

Obed Begravelsesbyrå har allerede stått for flere begravelser i koronatid. Smittetiltakene som er innført i samfunnet vårt som følge av koronaviruset, gjelder også når vi skal følge våre døde til graven. Her som ellers oppfordres vi til å holde to meters avstand til menneskene rundt oss. Også de vi så

gjærne skulle ha vært ekstra nær.

Hva kan vi gjøre?

– Noen etterlatte kan stå sammen, som kjernefamilie, og søke nærhet hos hverandre, men de som står alene igjen ved kista og ikke kan ta imot verken klemmer eller håndtrykk fra noen, kjenner seg nok ekstra sårbare og alene, sier Liv Christence Cappelen, daglig leder, og får følge av Christina Stangeland Hanssen, som er faglig ansvarlig i begravelserbyrået. De forteller om tilfeller der personer nylig selv har vært i begravelse og beskriver det som en hjerteskjærende og forferdelig opplevelse å ikke kunne omfavne de etterlatte ved grava.

“ Å legge hånda over hjertet og nikke, er for eksempel en fin gest. Dessuten er blikket viktig. Bruk det! Du kan si mye med øynene.

– Men hva kan vi gjøre?

– Dette er en fryktelig vanskelig situasjon for de etterlatte, og også for oss rundt, som så gjerne vil støtte dem. Men vi kan fortsatt uttrykke vår støtte og medfølelse. Å legge hånda over hjertet og nikke, er for eksempel en fin gest. Dessuten er blikket viktig. Bruk det! Du kan si mye med øynene, oppfordrer Cappelen.

Livestreaming

For Obed Begravelsebyrå er jobbinholdet det samme nå som før koronakrisen, men rammene er helt forandret.

– I dag klokken ett har vi for eksempel en begravelse med livestreaming, noe vi også hadde forrige fredag, forteller Liv Christence.

“ Livestreaming kommer til å være en del av tilbudet vårt både nå og framover i tid, også etter at koronarestriksjonene er over.

Dette har de aldri tidligere gjort. Men nå har begravelsesbyrået i Sandnes gått til innkjøp av utstyr slik at de skal kunne tilby et så kvalitetsmessig godt produkt som overhodet mulig.

– Langtifra alle ber om livestreaming, og noen ønsker også restriksjoner på hva som kan filmes, men dette kommer til å være en del av tilbudet vårt både nå og framover i tid, også etter at koronarestriksjonene er over, mener de to.

Nye møteformer

Fortsatt foretrekker de fleste å møte dem ansikt til ansikt når begravelsen skal planlegges.

– Vi tilbyr imidlertid også videosamtaler eller telefon, men jeg tror de fleste opplever det godt å møte oss personlig, sier Christina og legger til:

“ Vi kjenner også på den fysiske avstanden, at vi ikke kan håndhisse eller på andre måter trøste som vi pleier.

– Vanligvis tilbyr vi også at vi kan komme hjem til folk og ha møtet der, men det er ikke et alternativ nå. Av smittehensyn er det viktig å ha gode prosedyrer for å ivareta våre ansatte.

Fysisk avstand

Hun sier at de er privilegerte som får komme så tett på folk, noe de fortsatt gjør, selv om opplevelsen er annerledes.

– Vi kjenner også på den fysiske avstanden, at vi ikke kan håndhisse eller på andre måter trøste som vi pleier, sier hun.

Samtidig roser hun folk for hvordan de forholder seg til situasjonen.

– De fleste er svært forståelsesfulle. Dette handler ikke om vond vilje, men om å etterfølge nasjonale regler for å unngå koronasmitte. Men opplevelsen av en begravelse der du er forhindret fra å ta imot fysisk støtte og der folk

må holde avstand til hverandre, er selvsagt tøft for noen og enhver.

Unntakstilstand

For Obed Begravelsesbyrå handler det fortsatt om det samme som før koronaen: Om å møte de etterlatte med respekt, empati og profesjonalitet og å gjøre sitt til å skape trygghet og ro for de som nettopp har mistet sine.

– Det er unntakstilstand, og vi må holde avstand og formidle restriksjoner, men ellers møter vi folk som vi pleier, sier Christina.

– Og så er vi opptatt av å understreke at folk bryr seg like mye nå selv om vi ikke få uttrykke det på samme måte som før, fastslår Liv Christence Cappelen i Obed Begravelsesbyrå.